

Pļaviņu novada bibliotēkas filiāles

**Aiviekstes pagasta
bibliotēkas**

darba pārskats par 2020.gadu

1.maija iela 6, Kriškalni, Aiviekstes pagasts
Tālrunis 65134264

SATURS

1.	VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS	3
2.	FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	4
3.	MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	5
4.	PERSONĀLS	5
5.	PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA.....	5
6.	KRĀJUMS	8
7.	DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	10
8.	NOVADPĒTNIECĪBA	10
9.	PROJEKTI	10
10.	PUBLICITĀTE	11
11.	SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	11

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Aiviekstes pagasta bibliotēka dibināta 1978. gadā kā Stučkas rajona Aiviekstes bibliotēka ar atrašanās vietu Aiviekstes ciema 1.maija ielā 1-1. Pēc Latvijas Republikas atjaunošanas 1990.gadā Stučkas rajons tiek pārdēvēts par Aizkraukles rajonu un Aiviekstes ciems par Aiviekstes pagastu, līdz ar to bibliotēka iegūst pašreizējo Aiviekstes pagasta bibliotēkas nosaukumu.

2009.gada 1.jūlijā pēc Administratīvi teritoriālās reformas, Aiviekstes pagasts iekļaujas Pļaviņu novadā un Aiviekstes pagasta bibliotēka ir Pļaviņu novada pašvaldības pakļautībā. Ar 2009. gada 10. septembri Pļaviņu novada dome nolemj reorganizēt Pļaviņu pilsētas I. bibliotēku, II. Bibliotēku, Klintaines bibliotēku, Aiviekstes bibliotēku un Vietalvas E. Prūsas vārdā nosaukto bibliotēku, izveidojot Pļaviņu novada bibliotēku, Daugavas ielā 49, Pļaviņās, ar filiālēm: **Aiviekstes bibliotēka**, 1.maija iela 1-1, „Kriškalni”, Aiviekstes pagasts, Pļaviņu novads, **Vietalvas E. Prūsas vārdā nosauktā bibliotēka**, „Brūklenes”, Vietalvas pagasts, Pļaviņu novads, **Klintaines bibliotēka**, „Kūlīši”, Klintaines pagasts, Pļaviņu novads, **Gostiņu bibliotēka**, Lielā iela 19, Pļaviņas.

2014.gadā Aiviekstes pagasta bibliotēka pāriet uz jaunām telpām citā ēkā 1.maija ielā 6, kur veikts remonts Klimatu pārmaiņu finanšu instrumentu finansētā projekta “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Aiviekstes bibliotēkas ēkā” ietvaros.

No 2018.gada 13.marta līdz 2020.gada 20. februārim Aiviekstes pagasta bibliotēkā samazina slodzi un līdz ar to, darba laiku - trīs dienas nedēļā.

2020. gada sākumā Aiviekstes pagasta bibliotēkas vadītāja pārcelta darbā uz Vietalvas bibliotēku (sakarā ar Vietalvas bibliotēkas vadītāja pensionēšanos). No 2. – 13. martam bibliotekāro apkalpošanu turpināja Pļaviņu novada bibliotēkas darbinieki, tāpat trīs dienas nedēļā. Pēc Covid-19 ierobežojumu atcelšanas, tika pieņemts lēmums, no jūnija, nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu nodrošinājumu lasītājiem četras stundas nedēļā, piektdienās. Pļaviņu novada pašvaldība uzskata, ka bibliotēkas uzturēšana nav lietderīga, gan pēc darba rādītājiem, gan pēc atrašanās vietas, ir iespējas izmantot Pļaviņu novada bibliotēkas pakalpojumus. Bibliotekāros pakalpojumus Aiviekstes pagasta bibliotēkā turpina nodrošināt Pļaviņu novada bibliotēkas darbinieks.

2014.gada 15.oktobrī bibliotēkā veikta akreditācija, izsniegta akreditācijas apliecība ar Nr.416A un piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss uz pieciem gadiem. Bibliotēkas akreditācija pārskata gadā nav notikusi. Bibliotēka netika iesniegta akreditācijai.

Pļaviņu novada bibliotēkas filiāle Aiviekstes pagasta bibliotēka uz šo brīdi veic iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu,

katalogizēšanu un saglabāšanu, nodrošinot tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Prioritāte 2020.gadā :

- Kvalitatīva bibliotekāro un informacionālo pakalpojumu sniegšana bibliotēkas apmeklētājiem.

Aktuāla informācija par bibliotēku tiek atspoguļota Pļaviņu novada informatīvajā izdevumā "Pļaviņu novada ziņas" un Pļaviņu novada mājaslapā www.plavinunovads.lv.

2. Finansiālais nodrošinājums

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	13032	12941	6313
Pašvaldības finansējums	13020	12919	6311
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	15	22	2
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	13032	12941	6313
Darbinieku atalgojums (bruto)	6838	7664	2178
Krājuma komplektēšana	971	1049	872

Pašvaldības finansējums atbilstošs pašreizējai bibliotēkas darbībai.

Darbinieka krasais atalgojuma samazinājums, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, izskaidrojams ar slodzes samazinājumu un pāreju uz bibliotekāro apkalpošanu četras stundas nedēļā. Finansējums krājuma komplektēšanai pašreizējā situācijā ir samērīgs. Ar atlasītiem, izvērtējot lasītāju pieprasījumus, krājums tiek papildināts.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Aiviekstes pagasta bibliotēkā remontdarbi 2020. gadā nebija nepieciešami, jo iepriekšējos gados veikts vērienīgs remonts. Bibliotēkas telpa ir plaša un gaiša.

Bibliotēkā lietotājiem ir pieejami četri datori no projekta "Trešais Tēva Dēls". Šiem datoriem aizvien biežāk rodas tehniskas problēmas. Datori ir salīdzinoši veci (2008), savas pamatfunkcijas tie pilda. Bibliotēkas darbiniecei dators ir labā tehniskā stāvoklī. Bibliotēkā lietotājiem ir pieejama 1 multifunkcionālā iekārta, 1 kopēšanas iekārta, bibliotēkaram – 1 printeris. Mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem ir iekārtots stūrītis – paklājs, 2 galdiņi un krēsliņi.

Materiāltehniskais stāvoklis ir labs un ir iespējas organizēt dažādas aktivitātes un pasākumus.

4. Personāls

Bibliotēkā nepilnu slodzi (20 stundas nedēļā) līdz 2020. gada 20. februārim strādāja bibliotēkas vadītāja Santa Rimeiče. Bibliotēkas vadītājam ir augstākā izglītība – sociālo zinātņu bakalaura grāds ekonomikā. 2020. gadā pabeigta Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.4.1.0/16/I/001 „Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveides” 4.kārtas ietvaros 960 stundu profesionālās tālākizglītības programma „Bibliotēku zinības”.

No 2020. gada jūnija 4 stundas nedēļā bibliotekāro apkalpošanu veic Pļaviņu novada vecākā bibliotekāre Iveta Gureviča. Bibliotekārei ir augstākā izglītība - profesionālā bakalaura grāds kultūras uzņēmējdarbībā un vidējā speciālā izglītība bibliotēkas darba specialitātē.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Aiviekstes pagastā iedzīvotāju skaits turpina samazināties. 2019.gadā Aiviekstes pagastā deklarējušies 630 iedzīvotāji, bet 2020.gadā iedzīvotāju skaits sarucis līdz 620 (pēc Pilsonības un imigrācijas pārvaldes datiem uz 01.07.2020.).

Tā kā Aiviekstes pagasta bibliotēkas darba laiks ir 4 stundas nedēļā, 2020. gadā bibliotēku izmantojuši 75 lietotāji, 12 bērni. 2019.gadā - 160 lietotāji, 52 bērni. Arī datoru un interneta izmantošanas apmeklējums samazinājies, kā rezultātā krasi samazinājies kopējais bibliotēkas apmeklējums. Inernetlasītavā 2020. gadā reģistrēti 86, no tiem 22 bērnu apmeklējumi.

Salīdzinot ar 2019. gadu, atskaites gadā kopējais izsniegumu skaits samazinājies par 788 vienībām. Bibliotēkas lietotāji vairāk lasa periodiku, piemēram, žurnālus IEVA, IEVAS STĀSTI, DĀRZA PASAULE, PRIVĀTĀ DZĪVE, IEVAS VESELĪBA. Darba laika ierobežojumu radītajā situācijā, lasītāji izmanto iespēju paņemt jaunākos žurnālus uz mājām.

Lai dažādotu grāmatu piedāvājumu esošajiem lasītājiem, SBA kārtā pasūtām grāmatas no Pļaviņu novada bibliotēkas.

Krasi samazinājies bērnu apmeklējums bibliotēkā, jo nodarbības un pasākumi, kas tika organizēti sadarbībā ar bērnudārza “Jumītis” bērniem, nenotiek. Arī uz bērnu apmeklējumiem bibliotēkā atsaucas tie paši kritēriji - darba laika samazināšana un Covid- 19 izraisītās sekas.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	189	160	75	-15%; -53%
<i>t. sk. bērni</i>	59	52	12	-12%; -76%
Bibliotēkas apmeklējums	1320	1235	378	-7%; -69%
<i>t. sk. bērni</i>	334	297	44	-12%; -85%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	1545	1986	1495	+28%; -25%
<i>t. sk. grāmatas</i>	893	942	690	+5%; -26%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	652	1044	804	+60%; -23%
<i>t. sk. bērniem</i>	159	202	136	+27%; -32%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā *	28,4	25,4	12,1	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	8,9	8,3	1,9	
Iedzīvotāju skaits	664	630	620	-5%; -2%

Pamatrādītāji ataino patieso stāvokli, kuru veido pašreizējā situācija gan bibliotēku darbā, gan valstī kopumā. Negatīvā tendence lietotāju skaita samazinājumam jau iepriekšējos gados saistīta ar iedzīvotāju skaita samazināšanos un pārskata gadā vēl papildus sarežģījumi ar pandēmijas un darba laika izraisītajām sekām. Pēc rādītājiem var secināt, ka, neatkarīgi no negatīvās tendences, attiecībā pret lasītāju skaitu, grāmatu un žurnālu izsniegums ir samazinājies nedaudz. Gada sākumā, kad bibliotēka bija atvērta trīs dienas nedēļā (no 2. janvāra līdz 20. februārim un no 2. – 13. martam), lasītāji vairāk izvēlējās grāmatas. Kad mainījās situācija, apmeklētāju kļuva mazāk, bet vairāk reģistrēts jaunāko žurnālu izsniegums. Žurnāli pārskata gadā izsniegti par 114 vienībām vairāk par grāmatām.

Bibliotēkas darbību ietekmē arī tuvu dislocētās Pļaviņu novada un Gostiņu bibliotēkas ar pilnu darba laiku.

Bibliotēka apmeklētājiem piedāvā izmantot bezmaksas pakalpojumus:

- grāmatu, citu dokumentu izmantošanu bibliotēkā un izsniegšana uz mājām;
- abonēto datubāžu izmantošana;
- datora un interneta izmantošana un konsultācija;
- literārās izstādes.

Maksas pakalpojumi: printēšana, kopēšana (melnbalta), krāsaina uz A4 lapas.

Bibliotēkas lietotāji var izmantot datubāzes „Letonika” un „Lursoft Laikrakstu bibliotēka”- tā ir iespēja meklēt un lietot Latvijā izdoto laikrakstu pilntekstus elektroniski. Pakalpojums bibliotēkā nav populārs, jo lasītāji izvēlas lasīt papīra formātā, studenti un skolēni, kurus šis piedāvājums interesē, apmeklē Pļaviņu novada bibliotēku. Arī šajā gadījumā to ietekmē bibliotēkas pieejamība-darba laiks. Pārskata gadā datubāze Letonika lietota 14 reizes, atlasīti 10 dokumenti.

Bibliotēkā ir organizēta apkalpošana lasītājiem ar īpašām vajadzībām. Ierīkota iebrauktuve atbilstoši vajadzībām un normatīviem.

Bibliotēkā var saņemt palīdzību dažādu jautājumu risināšanā – CV sagatavošana, darba sludinājumu izvērtēšana, maksājumu veikšana un izdrukas no internetbankām, e-pakalpojumu izmantošanā. Novērojumi liecina, ka pagasta iedzīvotāji piedāvātos pakalpojumus izmanto Pļaviņu novada bibliotēkā. Ejot uz pilsētu, apmeklē arī bibliotēku, nerēķinoties ar laika ierobežojumu, kā tas ir Aiviekstes bibliotēkā. Pļaviņu novada bibliotēka strādā no 9.00-18.00.

Aiviekstes pagasta bibliotēkā tiek sniegtas dažādas veida uzziņas. Vairāk lietotāji lūdz bibliotekāra palīdzību sameklēt informāciju par sabiedriskā transporta kustību, dažādu valsts iestāžu darba un pieņemšanas laikiem, pierakstīties uz medicīniskajiem izmeklējumiem, interesējas par kultūras pasākumiem.

Bibliotēkā ir visas iespējas, lai lietotāji informāciju iegūtu, izmantojot bezmaksas interneta pieslēgumu un WI-FI.

Bibliotēkā katru mēnesi tiek izkārtota jaunieguvumu izstāde, Pļaviņu novada informatīvie materiāli brīvi pieejami ikvienam bibliotēkas apmeklētājam.

Bibliotēkā darbojas elektroniskais kopkatalogs BIS ALISE.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	17	56	27
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	97	24	146

Aktīva sadarbība notiek starp novada bibliotēkām, piedāvājot jaunākos un pieprasītākos iespieddarbus, jo ierobežotā darba laika dēļ, Aiviekstes pagasta bibliotēkas jaunākie iespieddarbi nebūtu pieejami plašākam lasītāju lokam. Iespieddarbi tiek pasūtīti/ nosūtīti Gostiņu, Pļaviņu novada, Pļaviņu bērnu, Vietalvas un Klintaines bibliotēkām.

No citām bibliotēkām saņemto dokumentu skaits samazinājies, samazinoties bibliotēkas lasītāju skaitam, turpretī nosūtīto dokumentu skaits palielinājies par 122 vienībām, kas atspoguļo iespēju nodrošināt novada lasītājus ar jaunākajiem, pieprasītajiem izdevumiem. Bibliotēkās tie iegādāti vienā eksemplārā, veidojot lasītgrībētāju rindu. Novada bibliotēku lasītāji šādu grāmatu/žurnālu apmaiņu vērtē pozitīvi.

6. Krājums

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai ir nedaudz samazinājies, bet atbilstošs, taču grāmatas ir dārgas, tādēļ tās tiek iepirktas arī tad, kad ir akciju piedāvājumi. Grāmatas pārsvarā iegādātas no grāmatu izplatītājiem VIRJA IK, SIA „Latvijas Grāmata”.

Laikraksti un žurnāli pasūtīti Latvijas Pastā, izmantojot atlaižu piedāvājumu, tādējādi pasūtot izdevīgāk.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2018	2019	2020
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	971	1049	872
<i>t. sk. grāmatām</i>	705	771	587
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	249	237	27
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	266	278	285
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1,9	1,7	1,4
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1266	1116	971

2020. gadā bibliotēkā piekomplektētas 75 grāmatas, 11 - bērniem un jauniešiem.

Joprojām ļoti pieprasīti ir latviešu un ārzemju autoru darbi – romantiskie romāni, detektīvi, fantastika. No nozaru literatūras vairāk izvēlas psiholoģiju, vēsturi. Bērnu krājums bibliotēkā ir plašs un daudzveidīgs, tāpēc, izvērtējot pašreizējo lasītāju plūsmu, prioritāte ir pieaugušo krājuma komplektēšanai. Bērnu literatūru komplektē netālu izvietotā Pļaviņu novada bērnu un Gostiņu bibliotēkas.

Rekatalogizēts 100% viss bibliotēkas krājums.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi kopā	544	466	370
<i>t. sk. grāmatas</i>	206	164	75
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	104	60	56
<i>t. sk. bērniem</i>	48	48	11
Izslēgtie dokumenti	1038	780	526
Krājuma kopskaits	5229	4392	4762
Grāmatu krājuma apgrozība	0,3	0,3	0,2
Periodisko izdevumu apgrozība	2,3	1,08	0,4

2020.gadā no krājuma izslēgtas 526 iespieddarbi, no tiem 62 nolietotas grāmatas.

Analizējot un salīdzinot grāmatu un periodisko izdevumu apgrozību, tāpat kā iepriekšējos gados, periodisko izdevumu apgrozījums ir lielāks. Bibliotēkas krājumā ir plašs periodikas-žurnālu piedāvājums un lasītāji, kuri 2020. gadā regulāri apmeklēja bibliotēku, vairāk lasa periodiku. Aiviekstes pagasta bibliotēkas lielākā daļa pašreizējo lasītāju ir seniori, kurus apmierina iespēja apmeklēt bibliotēku netālu no dzīvesvietas. Viņi ir spējuši piemēroties arī darba laikam. Kā viņi saka: "Piekdiena – bibliotēkas diena."

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2018	2019	2020
Letonika	15		14
News			

Lai veicinātu lietotājus ieskatīties un izmantot bibliotēkā pieejamās datubāzes, pie datoriem ir novietoti bukleti ar informāciju par šiem e-resursiem, kā arī pašvaldības mājaslapas adrese www.plavinunovads.lv, kurā var iepazīties ar novada aktuālāko informāciju. Bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāta iespēja iepazīties ar šo datu bāzu nozīmīgumu sabiedriskajā dzīvē, līdzekļu ietaupīšanu un mobilitāti nepieciešamības gadījumā. Tomēr bibliotēkas lietotāji pasīvi izmanto piedāvātās iespējas. Bibliotēkas lietotāji pārsvarā ir seniori, kuriem darbs pie datora sagādā grūtības un viņi nav motivēti apgūt tehnoloģijas. Ja ir nepieciešamība, lūdz bibliotekāra palīdzību, kura netiek atteikta.

2020. gadā darbs ar bibliotēkas parādniekiem bija sarežģīts, jo daži bibliotēkas lietotāji baidījās nākt uz bibliotēku, neziņā par vīrusa Covid-19 iespējamo izplatību, citi nevarēja ierasties

no darba un dzīves vietām, strādājot ārpus Pļaviņu novada, tāpat neizpratni radīja bibliotēkas darba laiks. Tomēr zvanot, rakstot īsziņas, atgādinājumus e-pastā, izdevās atgūt lielāko daļu iespieddarbu. Piedāvājām apmeklēt un nodot grāmatas Pļaviņu novada bibliotēkā vai atstāt pašvaldībā, ko iedzīvotāji labprāt izmantoja.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Iepriekšējos gados aktīvākie bibliotēkas apmeklētāji bija tieši bērni, jo tuvumā atrodas pirmsskolas izglītības iestāde “Jumītis”. Bērniem piedāvājumā ir plašs un interesants krājums, spēles un iespēja izmantot datorpakalpojumus. Tomēr sarežģītās 2020. gada situācijas un saīsinātā darba laika rezultātā nekādas aktivitātes nenotika. Vasaras mēnešos nedaudz pieauga individuālais apmeklējums. Bērni izmantoja datorus, lasīja grāmatas uz vietas bibliotēkā un ņēma līdzi. Tomēr interese nebija liela.

Arī bērnu pasīvo bibliotēkas apmeklējumu raksturo darba laika izmaiņas, Covid-19 ierobežojumi, jo martā, aprīlī un decembrī bibliotēka bija slēgta lasītājiem.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkā apkopoti materiāli par notikumiem Aiviekstes pagasta apkārtnē. Pieejamas tematiskās mapes “Biedrība “Ābeļziedi”, “Sporta dzīve Aiviekstes pagastā”, “Pagasta iedzīvotāji”, “Sovhozs “Pļaviņas”, “Pagasta uzņēmēji”, “Pagasta sakoptākā sēta”, sākti apkopot pagasta iedzīvotāju atmiņu stāstījumi. Atskaites periodā, darba laika ierobežojuma dēļ, novadpētniecības darbs netika attīstīts, bet jaunākie materiāli par Aiviekstes pagastu pieejami Pļaviņu novada bibliotēkā, kur novadpētniecība ir viena no bibliotēkārā darba prioritātēm.

9. Projekti

2020. gadā Aiviekstes pagasta bibliotēkā netika realizēts neviens projekts.

10. Publicitāte

Pļaviņu novada iedzīvotāji ar bibliotēkas aktualitātēm (darba laiku, pieejamību) var iepazīties Pļaviņu novada mājaslapā www.plavinunovads.lv un novada informatīvajā izdevumā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Nozīmīgākie sadarbības partneri ir pagasta pārvalde, pirmsskolas izglītības iestāde ‘Jumītis’, Pļaviņu novada ģimnāzija un radošie Pļaviņu novada iedzīvotāji. Ja bibliotēka atsāktu strādāt pilnu darba laiku, būtu iespēja atsākt organizēt izstādes, radošās darbnīcas, jo telpas, aprīkojums un blakām esošais dārziņš ‘Jumītis’ rastu gan dalībniekus, gan apmeklētājus. Tāpat varētu turpināt sadarbību ar Pļaviņu novada Mākslas un mūzikas skolām, rīkojot absolventu izstādes, jo iepriekšējos gados bija izveidotas labas iestrādes un atbalsts.

Pārskatu sagatavoja Pļaviņu novada bibliotēkas vecākā bibliotekāre Iveta Gureviča